

RIKSDAGENS SVAR 132/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av den privata sektorns arbetspensionslagstiftning

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändring av den privata sektorns arbetspensionslagstiftning (RP 154/2003 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 30/2003 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 4 i § 2 och 3 mom., 4 j och 4 k §, 8 b § 1 mom., 10 c §, mellanrubriken före 19 § och 19 § 1 mom., 21 § 4 mom. och 21 e § samt temporärt 4 § 6 mom., 4 h § 1 mom. 2 punkten och 19 e §,

av dessa 4 § 6 mom. och 19 § 1 mom. sådana de lyder i lag /2003, 4 h § 1 mom. 2 punkten, 4 i § 2 och 3 mom., 4 j och 4 k § sådana de lyder i lag 188/2003, 8 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 100/1990, 10 c § sådan den lyder i lag 878/1994 och 1331/1999, 19 e § sådan den lyder i lag 1482/1995 samt 21 § 4 mom. och 21 e § sådana de lyder i nämnda lag 878/1994, samt

fogas till 18 §, sådan den lyder i nämnda lag /2003, ett nytt 5 mom., till 19 §, sådan den lyder i lag 500/1971 och i nämnda lag /2003, ett nytt 3 mom., till 19 b §, sådan den lyder i nämnda lag 1331/1999 och i lag 375/2001, ett nytt 9 mom. och till lagen en ny 19 f § som följer:

4 §

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d §, från ingången av den månad som följer närmast på den under vilken rätten till pension uppkommit. Invalidpension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer efter ansökan om pension. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 7 mom. avsett rehabiliterings-

stöd för viss tid. En invalidpension dras in eller utbetalningen avbryts från ingången av den månad som följer efter det att pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd, rehabiliteringstillägg eller rehabiliteringspenning kan dessutom dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit en sådan

rehabilitering. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet. När en mottagare av invalidpension uppnår den ålder som berättigar till ålderspension, ändras invalidpensionen till ålderspension.

— — — — —
4 h §

En arbetstagare har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmåga, om

— — — — —
2) den återstående tid som avses i 6 a § 1 mom. skulle beaktas såsom berättigande till pension vid fastställandet av arbetstagarens pension, om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (*dagen för rehabiliteringsfallet*) då ansökan gjordes eller då sökandens rehabiliteringsbehov senast skall redas ut enligt 6 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om arbetstagaren redan får invalidpension förutsätts att pensionen är heleggeffektiv på det sätt som avses ovan; dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan arbetsavtalsförhållandet pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

— — — — —
4 i §

— — — — —
Om en arbetstagare är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete på grund av yrkesinriktad rehabilitering, är rehabiliteringspenningen lika stor som det sammanräknade belopp av grundpensioner enligt 8 § 4 mom., förhöjt med 33 procent, som arbetstagaren skulle ha rätt till om han eller hon vid den dag för rehabiliteringsfallet som avses i 4 h § 1 mom. 2 punkten hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension. Om den sökande fortsätter i ett arbete som omfattas av de i 8 § 4 mom. nämnda lagarna efter det att han eller

hon har fått ett beslut om sin rätt till yrkesinriktad rehabilitering, anses dagen innan rehabiliteringsåtgärden inleddes som den tidpunkt som avses i det här momentet.

Om arbetstagaren under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår förtjänar mer än hälften av den lön som ligger till grund för pensionen och på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension som avses i 2 mom., utgör beloppet av rehabiliteringspenning hälften av beloppet av full rehabiliteringspenning enligt 2 mom.

4 j §

Rehabiliteringstillägg till rehabiliteringsstöd och till invalidpension betalas för den tid en i 4 h § 3 mom. avsedd åtgärd pågår.

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av det samordnade beloppet av rehabiliteringsstöd eller invalidpension.

Beträffande rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd och mottagare av dem gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om rehabiliteringsstöd eller invalidpension eller mottagare av dem. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan emellertid betalas för en tid som är kortare än en månad.

4 k §

Rehabiliteringspenning kan betalas i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid högst för tre månader per kalenderår så att tiden räknas särskilt för vardera av de ovan nämnda grunderna, om det inte för trygghet av rehabiliteringen är motiverat att rehabiliteringsunderstödet betalas för en längre tid. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan beviljas också för utarbetande av en vård- eller rehabiliteringsplan. Rehabiliteringsunderstödet är lika stort som invalidpensionen och det betalas inte rehabiliteringstillägg till understödet.

Till en person som har fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabili-

teringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövt för att han eller hon skall kunna få arbete. Härvid fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

8 b §

Invalidpension skall förvägras eller minskas om arbetstagaren uppsåtligt har vållat sin arbetsoförmåga. Utbetalningen av pensionen kan inställas, om pensionstagaren utan godtagbart skäl inte har samtyckt till undersökning eller vård som har föreskrivits och bekostas av pensionsanstalten.

10 c §

Anställda och styrelsemedlemmar i en pensionsanstalt och pensionsskyddscentralen kan, utan hinder av 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten förvaltningslagen (434/2003), behandla sådana ärenden som gäller verkställigheten av denna lag och som avser en arbetsgivare som anordnat pensionsskydd i pensionsanstalten, en arbetstagar anställd hos en sådan arbetsgivare eller en företagare.

En eller flera sakkunnigläkare skall i pensionsanstalten delta i avgörandet av ärenden som gäller arbetsoförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som innehåller medicinska frågor.

18 §

En förmån som betalats utan grund skall krävas tillbaka inom tio år räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta av-

brytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Preskription och utsökning av avgift

19 §

En pensionsanstalt eller pensionsskyddscentralen skall fastställa en försäkringspremie som baserar sig på denna lag inom tio år från det att fordran uppkom. Premiefordran anses uppträda på den förfallodag för en slutlig premie som anges i försäkringsvillkoren för en grundförsäkring enligt denna lag. En försäkringspremie som fastställts med stöd av denna lag samt en på premien för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982) får utlösas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utlösningssvåg (367/1961).

Återbetalningen av en försäkringspremie som betalats utan grund preskriberas efter tio år från den dag då premien betalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder.

19 b §

Rätten till en förmån enligt denna lag preskriberas tio år efter den dag då förmånen borde ha utbetalats, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder.

19 e §

En arbetstagar har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller

1) de i 4 e § 1 mom. och i sista meningen i 2 mom. nämnda villkoren för individuell förtidspension eller

2) de i 4 § 3 mom. och 5 b § 1 mom. nämnda villkoren för invalidpension som beviljas i form av delpension eller

3) de i 4 h § 1 och 2 mom. nämnda villkoren för yrkesinriktad rehabilitering.

Ett i 1 mom. 1 och 2 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och arbetstagaren avtalad längre tid från det att beslutet vann laga kraft. Ett i 3 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en rehabiliteringsplan ges in till pensionsanstalten inom nio månader från det att beslutet vann laga kraft.

Ändring i ett förhandsbeslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 21 §.

19 f §

Pensionsanstaltens och pensionsskyddscentralens beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett.

21 §

Pensionsnämndens och försäkringsdomstolens beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett. Om det i samband med besvären inte visas något annat, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades

under den adress som ändringssökanden har uppgett.

21 e §

Grundar sig pensionsanstaltens eller pensionsskyddscentralens beslut på klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller har det skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan pensionsanstalten eller pensionsskyddscentralen undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter dock att parten samtycker till att beslutet rättas.

Pensionsanstalten eller pensionsskyddscentralen skall rätta uppenbara skriv- eller räknefel eller andra jämförbara klara fel i sitt beslut. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett resultat som är oskäligt för en part.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 § 6 mom., 4 h § 1 mom. 2 punkt och 19 e § gäller fram till den 31 december 2004.

Lagens 18 § 5 mom., 19 § 1 och 3 mom. samt 19 b § 9 mom. tillämpas också på fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande. När preskriptionstiden för en sådan fordran räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de lagar som gäller när denna lag träder i kraft.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) 4 § 3 mom., 8 § och 13 a § 1 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 4 § 3 mom. och 8 § i lag 1483/1995 samt 13 a § 1 mom. i lag /2003, och

fogas till 10 §, sådan den lyder i lagarna 275/1972, 879/1994 och 1004/2000 samt i nämnda lag /2003, ett nytt 7 mom. som följer:

4 §

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d § lagen om pension för arbetstagare, från ingången av den månad som följer näst efter den under vilken rätten till pension uppkommit. Invalidpension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer efter ansökan om pension. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 4 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. En invalidpension dras in eller utbetalningen avbryts från ingången av den månad som följer efter det att pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd, rehabiliteringstillägg eller rehabiliteringspenning kan dessutom dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit en sådan rehabilitering. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet.

8 §

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller

1) de i 4 a § 1 mom. och i sista meningen i 2 mom. nämnda villkoren för individuell förtidspension eller

2) de i 4 § 2 mom. och 5 b § 1 mom. nämnda villkoren för invalidpension som beviljas i form av deltidspension eller

3) de i 4 h § 1 och 2 mom. lagen om pension för arbetstagare nämnda villkoren för yrkesinriktad rehabilitering.

Ett i 1 mom. 1 och 2 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och ar-

betstagaren avtalad längre tid från det att beslutet vann laga kraft. Ett i 1 mom. 3 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en rehabiliteringsplan ges in till pensionsanstalten inom nio månader från det att beslutet vann laga kraft.

10 §

Återbetalningen av en försäkringspremie som betalats utan grund preskriberas tio år efter den dag då premien betalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003).

13 a §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1 § 6 och 7 mom., 3 § 2 och 3 mom., 3 a §, 4 § 1 och 5 mom., 4 a § 2—6 mom., 4 b—4 d, 4 f—4 n §, 5 § 4 och 6 mom., 5 c, 7 f—7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10, 10 a—10 d och 12 §, 12 a § 4 och 5 mom., 12 d, 13 a, 13 b och 14 §, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16 och 17 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 e §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom. samt 17 j, 17 k, 18, 19 b—19 d, 19 f, 20, 21, 21 a—21 e, 22 och 23 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 § 3 mom., 8 § och 13 a § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

Lagens 10 § 7 mom. tillämpas också på fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande. När preskriptionstiden för en sådan fordran räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock

enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess

också enligt de lagar som gäller när denna lag träder i kraft.

Lag

om temporär ändring av 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 19 § 1 mom., sådant det lyder i lag /2003, som följer:

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 a, 4, 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 12 d, 14 och 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §,

17 k § 2—4 mom., 18 §, sista meningen i 19 § 1 mom. samt 2 och 3 mom., 19 b—19 f, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004 och den gäller till och med den 31 december 2004.

Lag

om temporär ändring av 17 § lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag /2003, som följer:

17 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 12 d, 14 och 16 §,

17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 g och 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom., 18 §, sista meningen i 19 § 1 mom. samt 2 och 3 mom., 19 b—19 f, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004
och den gäller till och med den 31 december
2004.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) 2 a §, sådan den lyder i lag 1333/1999,
ändras 8 § 2 mom., 15 § 3 mom., 23 a och 24 §, 25 § 1 mom. 2 punkten, 25 a § 2 och 3 mom., 25 b och 25 c §, 59 § 4 mom. och 61 a §,
dessa lagrum sådana de lyder, 8 § 2 mom. och 24 § i lag 1346/1990, 15 § 3 mom. och 23 a § i lag 1745/1995, 25 § 1 mom. 2 punkten, 25 a § 2 och 3 mom., 25 b och 25 c § i lag 189/2003 samt 59 § 4 mom. och 61 a § i lag 880/1994, och
fogas till 8 §, sådan den lyder i nämnda lag 1346/1990 samt i lagarna 316/1995 och /2003, ett nytt 5 mom., till 28 b §, sådan den lyder i nämnda lag 133/1999 och i lag 379/2001, ett nytt 6 mom., till 33 §, sådan den lyder i lag 951/1992 och i nämnda lag 379/2001, ett nytt 5 mom. samt till lagen en ny 34 § i stället för den 34 § som upphävts genom nämnda lag 1346/1990 och en ny 64 a § i stället för den 64 a § som upphävts genom lag 655/2002, som följer:

8 §

Pensionskassan skall fastställa en försäkringspremie som baserar sig på denna lag inom tio år från den förfallodag som bestäms i 1 § förordningen om sjömanspensioner (654/1991). En försäkringspremie som fastställts med stöd av denna lag samt den dröjsmålsränta som avses i 1 mom. får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Återbetalningen av en försäkringspremie som betalats utan grund preskriberas tio år efter den dag då premien betalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003).

15 §

Invaliditetspension beviljas tills vidare eller i form av i 4 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. En invaliditetspension dras in eller utbetalningen avbryts från ingången av den månad som följer efter det att pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd, rehabiliterings-tillägg eller rehabiliteringspenning kan dessutom dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit en sådan rehabilitering. Om en invaliditetspension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet.

23 a §

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller

1) de i 15 § 5 mom. och i sista meningen i 6 mom. nämnda villkoren för individuell förtidspension eller

2) de i 15 § 1 mom. och 23 § 1 mom. eller 17 § 1 mom. nämnda villkoren för invaliditetspension som beviljas i form av delpension eller

3) de i 25 § 1 och 2 mom. nämnda villkoren för yrkesinriktad rehabilitering.

Ett i 1 mom. 1 och 2 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionskassan, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och arbetstagaren avtalad längre tid från det att beslutet vann laga kraft. Ett i 1 mom. 3 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionskassan, om en rehabiliteringsplan ges in till pensionskassan inom nio månader från det att beslutet vann laga kraft.

Ändring i ett förhandsbeslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 59 §.

24 §

Invaliditetspension skall förvägras eller minskas, om arbetstagaren uppsåtligt har vållat sin arbetsoförmåga. Utbetalningen av pensionen kan inställas, om pensionstagaren utan godtagbart skäl inte har samtyckt till undersökning eller vård som har föreskrivits och bekostas av pensionskassan.

25 §

En arbetstagare har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmåga, om

2) den återstående tid som avses i 12 a § 1 mom. skulle beaktas såsom berättigande till pension vid fastställandet av arbetstagarens pension, om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (*dagen för rehabiliteringsfallet*) då ansökan gjordes eller då sökandens rehabiliteringsbehov senast skall redas ut enligt

6 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om arbetstagaren redan får invaliditetspension förutsätts att pensionen är heleggeffektiv på det sätt som avses ovan; dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan arbetsförhållandet pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

25 a §

Om en arbetstagare är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete på grund av yrkesinriktad rehabilitering, är rehabiliteringspensionen lika stor som det sammanräknade belopp av grundpensioner enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, förhöjt med 33 procent, som arbetstagaren skulle ha rätt till om han eller hon vid den dag för rehabiliteringsfallet som avses i 25 § 1 mom. 2 punkten hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invaliditetspension. Om den sökande fortsätter i ett arbete som omfattas av de i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare nämnda lagarna efter det att han eller hon har fått ett beslut om sin rätt till yrkesinriktad rehabilitering, anses dagen innan rehabiliteringsåtgärden inleddes som den tidpunkt som avses i detta moment.

Om arbetstagaren under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår förtjänar mer än hälften av den lön som ligger till grund för pensionen och på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension som avses i 2 mom., utgör beloppet av rehabiliteringspensionen hälften av beloppet av full rehabiliteringspension enligt 2 mom.

25 b §

Rehabiliteringstillägg till rehabiliteringsstöd och invaliditetspension betalas för den tid en i 25 § 3 mom. avsedd åtgärd pågår.

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av det samordnade beloppet av rehabiliteringsstöd eller invaliditetspension.

Beträffande rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd och mottagare av dem gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om rehabiliteringsstöd eller invaliditetspension eller mottagare av dem. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan emellertid betalas för en tid som är kortare än en månad.

25 c §

Rehabiliteringspenning kan betalas i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid högst för tre månader per kalenderår så att tiden räknas särskilt för vardera av de ovan nämnda grunderna, om det inte för tryggande av rehabiliteringen är motiverat att rehabiliteringsunderstödet betalas för en längre tid. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan beviljas också för utarbetande av en vård- eller rehabiliteringsplan. Rehabiliteringsunderstödet är lika stort som invaliditetspensionen och det betalas inte rehabiliteringstillägg till understödet.

Till en person som har fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon skall kunna få arbete. Härvid fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

28 b §

Rätten till en förmån enligt denna lag preskriberas tio år efter den dag då förmånen borde ha utbetalats, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder.

33 §

En förmån som betalats utan grund skall krävas tillbaka inom tio år räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

34 §

Pensionskassans beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett.

59 §

Pensionsnämndens och försäkringsdomstolens beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett. Om det i samband med besvaren inte visas något annat, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som ändringssökanden har uppgett.

61 a §

Grundar sig pensionskassans beslut på klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller har det skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan pensionskassan undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter dock att parten samtycker till att beslutet rättas.

Pensionskassan skall rätta uppenbara skriv- eller räknefel eller andra jämförbara klara fel i sitt beslut. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett resultat som är oskäligt för en part.

64 a §

Anställda och styrelsemedlemmar i pensionskassan är inte enbart på grund av denna ställning jäviga att behandla sådana ärenden som gäller verkställigheten av denna lag och som avser arbetsgivare som anordnat pensionsskydd i pensionskassan eller arbetstagare i anställning hos en sådan arbetsgivare.

En eller flera sakkunnigläkare skall i pensionsanstalten delta i avgörandet av ärenden som

gäller arbetsförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som innehåller medicinska frågor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 8 § 2 och 5 mom., 28 b § 6 mom. och 33 § 5 mom. tillämpas också på fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande. När preskriptionstiden för en sådan fordran räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de lagar som gäller när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 15 december 2003
